

Priporočila izbris vojnih dolgov - Vojaška vlada v Rumuniji

Morgenthau pravi, da Anglija ne more plačati

Zakladniški tajnik ponovno omenil, da Angliji ne bo mo- goče, plačevati za sedanje nakupe, še manj pa porav- nati vojne dolgove. — Zahteva po objavi vojnega cilja.

Washington, D. C. — Po mnenju zakladniškega tajnika Morgenthaua je brezpomembno pričakovati, da bi Velika Britanija kdaj poravnala svoje zadnje vojne dolgove Ame- rik, in, da bi bilo torej naj- bolj na mestu, da bi se ti njeni dolgovi, ki znašajo nekaj manj kot šest milijard dolarjev, eno- stavno izbrisali.

Morgenthau je izrazil to mnenje, ko je bil v torek po- klican pred senatski odbor za zlasti tujezemski zadeve med zasli- ševanjem prič glede predsed- nikovega predloga o podpori Angliji; to zasliševanje je od- bor otvoril v ponedeljek.

Kakor pri svojem prvem pričevanju pred poslanskim od- borom, je tudi zdaj predložil Morgenthau izkaz o dolar- skem premoženju Britanije ter je pri tem pripomnil, da An- gleži enostavno nimajo več do- larjev, da bi plačevali za svo- je nakupe po koncu tega leta. Njih skladi dolarjev in zlata prišli posebno hitro izginja- ti po padcu Francije, je dejal toda obenem priznal, da ima Britanija svoje finančne vire širom celega sveta, samo do- larjev, da nima, da bi jih po- trošila v tej deželi.

Prvi dan senatskega zasliše- vanja, v ponedeljek, so se na- sprotniki pred sečnikovega predloga s podvojeno intenziv- nostjo vrgli na delo da ta predlog diskreditirajo pred ljudstvom. Oba voditelja tega delca, namreč senatorja Wheel- er in Nye, sta v senatu stavila resolucijo, po kateri se naj bi naročilo predsedniku, da se obrne na vse države, ki so v vojni, naj javno proglase, kaj je njihov cilj, za katerega se boro, in pod kakimi pogoji bi bile pripravljene k miru, ka- kor tudi vse tajne pogodbe. Povdarjalo se je pri tem, da ima Amerika pravico vedeti, v kako svrhu bo dajala svojo pomoč Angliji, in, da ima to- rej Anglija najprej objaviti, kake cilje ima po doseženi zmagi.

Isti dan zvečer je predse- dnik Roosevelt povabil k sebi vse voditelje v kongresu, de- mokratske in republikanske. Konferenca je bila tajna, to- da, kakor so se navzoči pozne- je izrazili, je bila le nekaj splošen razgovor v dosegu ed- nosti ter se niso na njej skle- pali nikaki izrečni pakti.

Med prvimi pričami, ki jih je senatski odbor povabil na zasliševanje, je bil državni tajnik Hull. Ob času njegovega zasliševanja pa občinstvu ni bil dovoljen dostop v dvora- no. Kot pa se ugotavlja, se je ob tej priliki obravnavalo ob predvsem vprašanje glede Ja- ponske in se je Hull baje iz- razil, da ima Japonska v načr-

NAPAD NA ABESINJO

Angleži napadajo italijanske posesti v vzhodni Afriki.

Kairo, Egipt. — Na italijans- ke kolonije v vzhodni Afriki so podvzele britanske čete res- no ofenzivo na celi črti in so doslej že uspešno vdrele na ne- katerih točkah v Eritrejo ter otvorile napade tudi ob za- padni meji Abesinije. Pri pro- diranju v Eritrejo je bil v to- rek ujet neki italijanski gene- ral. Kot se trdi, je med doma- čini v Abesiniji dosegla kam- panja za upor že tak uspeh, da Angleži z resnostjo raču- najo na njih pomoč. Bivši ce- sar Sellassie je baje sam na delu, da svoje podanike orga- nizira.

V ANGLIJI BOSTA DVA POSLANIKA

Washington, D. C. — Medse- bojni posli med Anglijo in Zed. državami so se zadnje čase tako namnožili, da ste se obe deželi odločili, da dodate k svojemu di- plomatskemu osebju izredne po- slanike, česar doslej še ni bilo. Tako bodo imele Zed. države v Londonu poleg veleposlanika (ambasadorja) tudi enega posla- nika (minister), dočim je ime- novala Anglija za Washington celo dva "ministra" poleg ene- ga "ambasadorja".

KITAJCI OBHAJALI NOVO LETO

Chicago, Ill. — Kitajsko pre- bivalstvo tukaj in v drugih me- stih je zadnji ponedeljek obha- jalo svoj novoletni dan. Po njih koledarju, ki je najstarejši na svetu in, ki ga je upostavil kitaj- ski cesar Juang Ti, ima leto, ki so ga zdaj pričeli, številko 4578.

CHICAGO DOBI MEHIŠKE- GA KONZULA

Chicago, Ill. — Mehiška vla- da se je odločila, da bo tudi v tukajšnjem mestu nastavila svo- jega konzula, česar doslej ni bi- lo. Na to mesto je imenovala ne- kega R. Hilla, ki je že dolgo v diplomatski službi, dasi je star komaj 36 let.

WILLKIE DOŽIVEL ZRAČNI NAPAD

London, Anglija. — Ameriški poselnik Willkie je ta torek do- živel nekaj ognjeni krst. Nem- ški aeroplani so namreč ta dan izvedli več ponovnih zračnih na- padov, vendar pa so se omeje- vali po večini na predmestja.

tu, ustanoviti imperij, ki bi štel milijardo ljudi in, ki bi po- menil veliko nevarnost za Ameriko.

SVARI DELAVSTVO PRED VOJNO

Kankakee, Ill. — Povdarja- joč, da bo ameriško delavstvo izgubilo vse pridobitve, ki si jih je priborilo tekom let, ako Zed. države stopijo v vojno, je načel- nik delavskega oddelka "Ameri- ca First" organizacije, James Jenkins, v govoru, ki ga je imel tukaj zadnji ponedeljek, pozival delavstvo, naj prepreči to kata- strofo. Jenkins, ki je član neke delavske unije v Chicagi, je iz- vajal, da bi vojna pahnila Ame- riko v revščino in onemoglost, ter dejal, da neka skupina neu- morno deluje na to, da ustvari zmedo med prebivalstvom, da bi ga lažje pridobila za svoj vojni program. Propagandi te skupine se mora delavstvo upreti z od- ločnostjo in junaštvom, je dejal.

VESTI O IZGREDIH V ITA- LIJI SE ZANIKAJO

Berlin, Nemčija. — Iz nem- ških vladnih krogov se je v po- nedeljek izrazil enako odločno zanikanje vesti, da so v Italiji izbruhnili nemiri, kakor ga je povdarila že prej tudi Italija, sa- ma. V Turinu, kjer so glasom omenjenih vesti pomagale nem- ške čete krotiti izgrednike, sploh ni nobenega nemškega vojaštva, pravijo ti krogi. Pač pa dostav- ljajo, da so nemške zračne čete bile v Milanu, in sicer na svoji poti v južno Italijo; tam pa so jih prebivalci prisrčno pozdrav- ljali.

BELA HIŠA NA BOLNIŠKI LISTI

Washington, D. C. — Pred- sednik Roosevelt je moral zadnji ponedeljek zjutraj prekiniti svo- je običajne posle in se odpraviti v posteljo vsled prehlada, ki se ga je prijel. Že prej so zboleli trije njegovi tajniki, da je bila ta dan večina uradne Bele hiše na bolniški postelji.

Italija trdi, da je

Anglija izgubljena

Rim, Italija. — Iz izjav, ki jih podajajo tukaj razne oseb- nosti, bi se utegnilo sklepati, da Italija ne polaga nobene važnosti na poraze, ki jih ji zadajajo britanske čete v Afriki. Nasprotno, kakor pravi- jo, so ti angleški sunki nje- kakih zadnji zdihljaji umirajo- čega.

Po mnenju teh krogov je angleška borbena sila čimda- lje v večji izolaciji, dočim se osišeča na Sredozemlju vsak dan bolj krepí. Izgube, ki jih trpi britansko brodoge tam- kaj, so take, da prihaja po- morska zveza med Anglijo in severno Italijo že v resno kri- zo. Tudi, ako bi bila točasno Anglija še bolj uspešna v Afriki, se mora pomisliti, tako pravijo, da ni v Afriki nikakih municijskih tovarn in dostav- ljanje vojnega materiala tja iz Anglije ne bo več dolgo mo- goče. Iz enakega vzroka, trdi- jo, se tudi Grčija ne bo mogla več dolgo upirati. Njene lastne

Povdarja se zvestoba do držav osišča

Nova rumunska vlada sestavljena v pretežni večini iz voja- ških častnikov. — Revolucija povsem zadušana. — An- tonescu povdarjal zvestobo do osišča.

KRIŽEM SVETA

Dublin, Irsko. — Ob juž- ni irski obali ste v ponedeljek eksplodirali dve morski mini, pri čemer so bili ubiti trije vo- jaki, ranjenih pa število civili- stov. Kot se poroča, je na irskem obrežju naplavljenih še več min, ki so jih valovi pri- nesli od Anglije.

Rim, Italija. — Izdani so bili novi predpisi, po katerih se bo še bolj znižala kvota za živila. Od 1. februarja dalje se bodo smeli v restavrantih servirati spagati in nudlji le na živilske karte.

London, Anglija. — Mi- nister za rudarstvo je v radio govoru v ponedeljek pozval prebivalstvo, naj s svojimi previšnimi zalogami premoaga svojim sosedom, češ, da se v mnogih krajih pojavlja pomanjkanje kuriva zaradi prevoznih težkoč.

PREDSEDNIK DOBI WASH- INGTONOV MEČ

Vichy, Francija. — Kakor se je v ponedeljek objavilo, bo Francija izročila predsedniku Rooseveltu potom tukajšnjega ameriškega poslanika, Leahya, meč, ki ga je imel v rokah Geo. Washington. Ta meč je svoječas- no podelil Washington Lafayettu.

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

Bukaresta, Rumunija. — Z

vojaško silo se je načelniku rumunske vlade, generalu An- tonescuju, posrečilo, upostavi- ti v deželi popoln mir in z enako vojaško silo se bo tudi v naprej pazilo na to, da se red obdrži. Dokaz, da ima An- tonescu namen, "naslanjati se na vojaštvo, je v tem, ker je v novo vlado, ki jo je v ponedel- ljek sestavil, imenoval po pre- težni večini višje armadne častnike. Po številu je v novi vladi 13 častnikov in le 7 ci- vilnih osebnosti. Železni gar- disti so iz nje docela izključe- ni.

Med tem, ko je vodja cele neuspele revolucije, H. Sima, v zaporu, kakor se trdi, in ko oblasti izsledujejo še ostale osebe, ki so imele kaj opraviti pri revolvi, pa je Antonescu v torek izrazil popolno zvestobo in vdanost državam osišča. Povdaril je, da naklonjenost osišči ni iz političnih ozirov, marveč, da je bolj izražanje vesti, ter, da se mora med obe- ma strankama razviti zavest skupnosti.

LADJA TORPEDIRANA BLIZU AFRIKE

Miami, Fla. — Potom radio se je v ponedeljek ponoči slišalo poročilo, ki ga je oddala kanad- ska ladja Empress of Australia, katera je bila v britanski vojni službi, v katerem je objavila, da je bila torpedirana in potem še obstreljevana. V torek se je nato iz Anglije objavilo, da je ladja na varnem. — Ta ladja ima svojo posebno zgodovino. Zgrajena je bila v Nemčiji ter je bila že takoj s prvega početka določena za kra- ljevske uporabe, kajti bila je predvsem namenjena za nemškega cesarja. Po določbah mirov- nih pogodb pa je bila v letu 1921 oddana Angliji, na kar je bila nekaj časa v potniški službi med Kanado in Daljnimi vzhodom, pozneje pa na Atlantiku. V 1927- se je na njej vozil bivši waleški princ, zdaj windsorski vojvoda, s tedanjim min. predsednikom Baldwinom v Kanado, pred dve- ma letoma pa je bila ponovno v kraljevski uporabi, ko se je an- gleška kraljica dvojica pripeljala na njej na ameriški kontinent. Ko je izbruhnila vojna se je la- dja pričela uporabljati za voja- ške transporte.

NEMŠKI GODBENIKI IGRA- LI ZA PAPEŽA

Rim, Italija. — Trije nemški godbeniki, člani berlinskega fil- harmoničnega orkestra, so zad- njo soboto priredili privaten koncert za papeža Pija. Papež jim je izrazil svoje priznanje za "brezhibno izvajanje" ter vsa- kemu od njih podelil srebrno svetinjico. Berlinski orkester se je mudil tukaj dva dni v zad- njem tednu.

Iz Jugoslavije

Maribor gradi lastno radio oddajno postajo, katero zlasti pozdravljajo lastniki radio aparatov na Štajerskem. — Ponarejeni bankovci v steklenici za vkuhavanje sadja. — Smrtna kosa in drugo.

Radio Maribor ima že lastno streho

Maribor, koncem okt. 1940. — Še nikoli niso lastniki radio aparatov na Štajerskem s tak- šno nestrpnostjo čakali na to, da bi zapela slovenska kuká- vica tudi iz Maribora, kakor sedaj. Sprejem ljubljanske ra- dio postaje se zadnje čase na severni meji dosti slabše ču- je, kakor poprej, ker jo moti- jo oddaje drugih postaj. Kot tolažilno sporočilo za boljše čase bodo sprejeli sedaj vest, da je poslopje oddajne postaje za "Radio Maribor" že pod streho ter je stavba v surovem stanju končana. Stavba je prav reprezentantna ter je po zunanem izgledu jako pestra in zanimiva.

Stavba ima tudi veliko zaklonišče z dvema izhodoma; pokrito je s 2 g cm debelo betonsko ploščo. Poleg zaklonišča se nahajajo kleti ter prostor za centralno kurjavo. Poslopje bo imelo lasten vodovod ter bo dobivalo vodo iz 18 m globokega vodnjaka, ki je že izkopan.

V bližini stavbe so pripravili sedaj tudi že vse potrebno za postavitev ogromnega, 110 m visokega oddajnega stebra. Temelj, na katerem bo oddaj- ni stebel stal, je globoko za- betoniran. Steber bo držalo v ravnotežju šest pri vrhu pritru- jenih in v zemlji zasidranih jeklenih vrvi. Betonska sidra se ter vrvi so tudi že priprav- ljena v zemlji. Zabetonirana so v tla okrog temelja v obli- ki trokrate zvezde, tako da sta po dve sidri v eni črti. Pr- vo sidro je oddaljeno od teme- lja 32, drugo pa 54 m.

V stavbi se vršijo sedaj raz- ne instalcijske montaže, ki bodo pa kmalu končane. Ker je zidovje že suho, bodo naj- brž že letos končali. Tako bi bilo potem že vse pripravljeno za otvoritev mariborske reley- ne oddajne postaje — če bi bili na razpolago potrebni od- dajni aparati. Naročeni so pri- znani nemški tvrdki Lorenz. Glede dobave pa so nastopile težave, ki so v današnjem po- ložaju razumljive. Tvrška Lo- renz bo dobavila kompletno aparaturo in oddaljni stolp, vendar se bo rok za dobavo precej zavlekel.

Ponarejene bankovce so hoteli dati v promet

Radvanje, koncem okt. 1940. — Radvančani so si ze- lo oddahnili, ko so doznali za nov, lep uspeh naših varnost- nih organov, ki so odkrili pri- ženi že zajetega ponarejeval- ca Grašiča 25 ponarejenih bankovcev po 500 din.

Neki stari Grašičev znanec je prišel te dni h Grašičevi ženi, ki stanuje v bližini Radva- nja. Sporočil je, da ve za ne- kega kupeca, ki bi ji odkupil

ponarejene bankovce po pri- merni ceni. Grašičeva je odgo- vorila, da to lahko stori, ker ima še nekaj falzifikatov. Po dogovoru naj bi prišel kupec v mestni park, kjer sta ga Grašičeva in Grašičev znanec čakala ob določeni uri. Ker pa kupca ni bilo, sta se napotila proti kolodvoru. V veži postaj- nega poslopja pa so policijski organi postali pozorni na za- voj, ki ga je nosila Grašičeva s seboj. Pozanimali so se za vsebino in so bili nemalo začu- deni, ko so našli v hermetično zaprti steklenici za vkuhava- nje sadja 25 ponarejenih ban- kovcev po 500 din.

Organi javne varnosti so Grašičevo takoj zaslišali, ra- zen tega so aretirali zaradi sovednosti še Grašičevega zaima ter neko Ano Kovače- vo in Pavlo Letnarjevo. Var- nostni organi so bankovce v skupni vrednosti 12.500 din zaplenili ter marljivo poizve- dujejo za nadaljnimi more- bitnimi razpečevalci, da obva- rujejo prebivalstvo pred posledicami in škodo.

Smrtna kosa

V celjski bolnici je umrl Pa- vel Zupancič, rudar iz Slivne- ga pri Laškem star 55 let. — V Mariboru je umrl Henrik Hetzel, železniški uradnik star 50 let. — V Zagrebu je umrl Friderik Rukavina, diri- gent opere, ki ima velike zas- luge za slovensko opero v Ljubljani. Rojen je bil v Ptuju v Istri in je bil star 60 let.

Razdejanje v gostilni

V neko gostilno v Mariboru so nekega večera prišli trije že precej vinjeni moški, kate- rim natakarica ni hotela več dati pijače, ker je videla, da je imajo že dovolj. Pa jo je eden udaril s stolom po glavi s tako silo, da je razbil stol, ona se je pa zgrudila na tla. Na tleh so jo še suvali vsi tri- je, nazadnje razbili vse, kar jim je prišlo pod roke ter ta- ko napravili skoro za tisoč di- narjev škode.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

ZA VAS

je Uprava "Am. Slovenca" pripravila krane bogate na- grade v tej jubilejni kampa- nji. Marsikaj si lahko pridobite v tej kampanji, če gre- ste o svojem prostem času le nekoliko na agitacijo k svojim prijateljem in znan- cem. Le nekoliko dobre vo- lje, nekoliko navdušenosti, nekoliko zavednosti je tre- ba, pa lahko vsak stopi od časa do časa na agitacijo za list "Am. Slov." in mu pridobi kakega novega naroč- nika. Storitve tudi vi tako, ki to citate in to čimpreje mo- goče.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto\$5.00	For one year\$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto\$6.00	For one year\$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Priroda in vojna

Gotovo še nobena vojna ni tako silno prenesla težišča borbe na tehnično stran kakor sedanja. Stroj je še bolj stopil v ospredje, dasi se mora reči, da je imel veliko vlogo že poprej. Tank in motorizirana kopna vojska, letalstvo in podmornica, to so poglavitve edince, od katerih zavisi uspevanje vojnih podjetij v sodobnosti.

Vse to so znana dejstva in ni treba, da se sploh kaj zadržujemo ob njih. Toda v sedanji razvojni stopnji vojne se postavljajo še druga vprašanja, ki postajajo toliko bolj aktualna, kolikor bolj se je težišče vojnih dogodkov po izločitvi Francije preneslo na druga področja in je postavljeno pred drugačne pogoje.

V sedanji razvojni stopnji vojne prihaja do besede zopet priroda. V času ko se je bojna vihra prenesla na nizozemsko in belgijsko ozemlje, je bilo še misliti, da bodo kanali pripomogli nizozemski obrambi do ojačenja. Že ponovno v zgodovini je v najbolj kritičnih trenutkih morje zaščitilo Nizozemce. Spustili so morje skozi nasipe in prepustili nizko ležeče ozemlje, da ga je zalila voda. Tudi v lanski spomladi so se nekoliko zanašali na tega svojega zaveznika, ko so pripravljali in potem zares tudi izvršili poplavitve nizko ležečih delov države. Toda morska poplava je to pot odrekla domala popolnoma.

Tudi sicer se je v toku zadnjih mesecev morje pokazalo kot razmeroma slab naravni zaveznik, vsekakor slabši nego se je poprej pričakovalo. Velika Britanija se na primer čuti ogroženo kljub temu, da obvladuje morje s svojo pomorsko premočjo. Še nedavno neznano orožje vojne aviatike jo ogroža in varnost britanskega otočja bo obnovljena šele, ako se Angliji posreči, da si pridobi premoč v zraku. Za moderno strojno orožje je morje opasno področje, zakaj letalo more preleteti velike daljave brez kontrole in borba zoper njegovo napadalno silo je tu mnogo bolj otežkočena nego na kopnem. Pota čez morje so prosta tako podmornicam kakor letalstvu. Seveda pa se letalska tehnika ni še tako izpopolnila, da bi mogla letala sama obvladati tudi oceanske razdalje. Tu ima brodogoj še vedno svojo prednost.

Zdaj pa pogledimo na drugi konec v sedanji borbi kravečega sveta. Italijani in Angleži se sučejo v svoji borbi okrog Egipta. To je važna dežela, ker tu je vhod v sueški kanal, ki veže Sredozemlje z Indijo in Daljnim vzhodom. Za Anglijo je ta morska pot, glavna življenska žila. II Duče ima glede Egipta in sueškega kanala posebne špekulacije, ki mu rojijo po glavi. To rojenje hladijo Angleži zadnje tedne z učinkovito protiofenzivo v Egiptu, ki je uspela, da je pognala Italijane iz Egipta in Angleži so že globoko v Libiji. Ako bi Anglija zamogla izvesti še en tak ofenzivni sunek, bi pognala Italijane popolnoma z afriške obale. Ta možnost je jela zadnje tedne hudo skrbeti Hitlerja samega. Ker če bi morala Italija dati slovo Afriki, bi postala Italija veliko breme za Nemčijo.

Okrog Suez in Egipta pa se zbirajo temni oblaki še naprej. Italijanom se je izjalovilo. Toda Nemci so bolj temeljiti v svojih nastopih. Ali bodo Nemci udarili na Carigrad in tam doli na Suez preko Turčije in Sirije? Radi bi. Toda tudi to je za Nemce nevarno. Nekateri so kar mnenja, da je to politika Anglije zvatiti Nemce doli v črno Afriko, da bo njihova fronta oddaljena, skrbeti pa bodo morali za vzdrževanje svoje vojske, pošiljati orožje in vojni material. S tem mislijo Angleži olajšati pritisk na angleško otočje. Politika hodi po čudnih potih. Angležem se v tej vojski prav nič ne mudi. Zgleda, da jim je na tem, da se vojska kolikor mogoče zavleče, sovražne sile pa razstrese po raznih oddaljenih frontah. Anglija upa, da bo ostala Turčija na njeni strani in Turčijo smatrajo angl. vojaški strokovnjaki za trdo kost, na kateri bodo celo Nemci precej časa lomili zobe. Med tem časom se bo obo-rožila Amerika in ameriška industrija bo uvedla obširen masni program za izdelovanje orožja in situacija se bo spremenila. Vse to je mogoče toliko časa, dokler se Anglija vzdrži na morjih in na svojem otočju, kjer je srce Velike Britanije. Kako bo, pokaže bodočnost.

V uglednem švicarskem listu je pred nedavnim neki vojaški strokovnjak analiziral razliko med vojno v Nizo-

zemski, Belgiji in severni Franciji ter vojnimi možnostmi v državah Bližnjega vzhoda ter zlasti Turčije. V prilogi tehnike moderne bliskovite vojne je na primer priroda zapadne Evrope, z majhnimi teritoriji, po veliki večini ravnim ali vsaj le malo razgibanim površjem, pa z veliko zgoščenostjo prebivalstva, z velikimi mesti, naseljenimi na gosto, ter enako zgoščenim cestnim in železniškim omrežjem. Na evropskem jugovzhodu in v prednji Aziji pa so nasprotno države, ki se jim ni mudilo, da bi si bile zgradile ceste in železnice. Ozemlja teh držav so zelo raztegnjena, kar ovira morebitnega sovražnika v mnogih pogledih, tem bolj, ker so sorazmerno redko obljudena. To so po ogromni večini gorata ozemlja, kjer imajo tudi letala večje ovire. Gradnja novih in popraviljanje v vojni porušeni cest in železnic, ki so nujno potrebne za oskrbovanje velike moderne vojske, bi bila v teh ozemljih mnogo težja in mnogo bolj zamudna kakor pa v gosto obljudeni zapadni Evropi.

S teh perspektiv mnogi strokovnjaki tudi možnosti moderne kolonialne vojne motrijo dokaj skeptično. Ali upravičeno ali ne, to bo morda pokazala že najbližja bodočnost. Saj v zimski dobi se bliža oni čas, ki je po svojih vremenskih prilikah na Bližnjem vzhodu še najbolj prikladen za vojaške akcije. V teh pogledih bodo brez dvoma prihodnji meseci izredno važni za ves bodoči potek sedanjega konflikta.

ROJAKOM V AMERIKI!

Ljubljana, 5. dec. 1940.

Svetovni dogodki so povečali razdalje med staro domovino in njenimi otroki v tujih deželah ali jo pa celo popolnoma ločili od njih. V strahu trepetu za usodo vseh svojih v tujini.

Toda vezi med Vami v Ameriki in med nami v stari domovini so zrahilane ali pretrgane samo na videz, zakaj bolj globoka in bolj široka od morja, močnejša nego vse ovire je — ljubezen, ki z njo mati Slovenija premaguje daljave in nevarnosti ter vse svoje na tujem vedno bolj tesno privija na svoje skrbno materinsko srce.

Doma in stari domovini bomo storili svojo dolžnost in pomagali, da bo mati domovina izseljencem brez težav izkazovala vedno večjo ljubezen. Vi pa ostanite njeni zvesti sinovi in hčere!

Vsem slovenskim in jugoslovanskim rojakom v Ameriki voščim prav vesele božične praznike ter srečno in mirno novo leto!

Župan mesta Ljubljane:

dr. Juro Adlešič, l. r.

Pripomba uredništva: Zgorajnje voščilo je datirano in odposlano z avijansko pošto iz Ljubljane 5. dec. 1940. V Chicago je dospelo 27. januarja 1941.

KAJ NOVEGA MED ROJAKI V JOHNSTOWNU?

Johnstown, Pa.

Le žalostne novice belježimo v novem letu. Smrt vihti svojo koso prav neusmiljeno nad slovenskimi priseljenci. Od božiča smo imeli že tri smrtne slučaje. Prvi je umrl dan po božiču Jožef Kovšek, doma iz Podkraj pri Radečah. Bolehal je skoro tri leta za rudarsko nadoho. — Dne 9. januarja je pa bil položen k večnemu počitku Frank

Pressburg, (Požun). Bolehal je skoro tri mesece, ko pa je mislil, da se skoro vrne na delo, je zadet od kapi po nekaj urah preminul v bolnišnici, kamor so ga bili pripeljali. Pokojni Frank je bil aktiven delavec na društvenem polju, tajnik društva sv. Stefana št. 184, v Johnstownu skoro 12 let. Zadnjih osem mesecev je vodil posle tajnika pri najstarejšem društvu v naselbini, društvu sv. Cirila in Metoda JSKJ. sedaj SBZ. Rojen je bil na bivšem Stajerskem pred 55. leti. — V četrtek 16. januarja se je poslovila od tega sveta zavedna slovenska katoliška mati Terezija Cekada, v starosti 62 let. Trpela je dve leti na neozdravljivi boleznii — rak. Bila je večkrat na operacijah, ki so ji pa prinesle le več novih bolečin, kot pa kakega izboljšanja. Vse je pa prenašala vdano, brez tožba. Enkrat mi je rekla: Sv. Job je ležal na gnoju zapušen, vendar je hvalil Boga, jaz pa imam streho, posteljo in postrežbo, pa moram biti toliko bolj hvaležna Onemu, ki vse prav stori za naše duše. Le eno mi je hudo, in to je, ker sem drugim v breme. — Teško je dandanes najti osebo na tem modernem svetu, ki bi tako junaško prenašala trpljenje, kakor ga je ta Bogu vdana duša. Gotovo danes prosí Boga za svoje drage, ki so ji stregli v boleznii, za milost zdravlja in sreče. — Dokler je bila zdrava, in še tudi v svoji boleznii, je delovala za katoliške ustanove, podpirala katoliške liste. Vedno je imela za vsakega prijazno besedo in vedno pripravljena pomagati, bodisi za narod ali za cerkev. Kot mati je vzgojila otroke v praktične katoličane, dasi oddaljena od cerkve in šole. — Da, mnoge, mnoge matere, ki imajo le par minut hoje do katoliške cerkve in šole, se ne po-

trudijo, da bi njih otroci dobili najpotrebnejše nauke o verskih resnicah, ali da bi jih obredeljah pošiljale k službi božji. — Vsakdo ima pač križe in težave na tem svetu. Toda, v duhu vere in v ljubezni do Boga, se še tako velike težave in trpljenje prenaša. Kateri ste videli pokojno Mrs. Cekada v boleznii, boste to pridrili. Ona je bila živa priča vdanosti v voljo božjo. — Bog ji daj in vsem vernim mrtvim, večni mir, preostalem naše sozaljce!

Lovrenc

PROŠNJA IZ STAREGA KRAJA

West Allis, Wis.

Prejela sem prošnjo iz stare domovine, iz moje rojstne fare stopiške. Ker se ta prošnja ne tiče samo mene, ampak vseh nekdanjih stopiških faranov, vas na tem mestu opozarjam in prosim, da tudi vi pomagate kolikor je v vaši moči. — Pišejo in prosijo nas, naj jim pomagamo, da bi si sezidali v Stopiškah "Prosvetni dom," katerega zares potrebujemo, saj tolika fara, bi zares že morala imeti prosvetno dvorano, v katero bi se zatekala mladina in drugi ter se izobraževali v vsem dobrem in koristnem. Mi vsi, ki nas je poslala v svet stopiška fara vemo, da jim je potrebna čitalnica, oder za igre in sploh prostor, kjer naj bi našlo zavetje vse, kar služi vsem faranom sploh. Skoraj sramotno je, da smo tako zaostali, kajti tak dom bi moral stati v naši stopiški fari že najmanj pred 20. leti. — Vsi vemo, kako prijetna izletniška točka meščanom so Stopiče in da si radi ogledajo vse zanimivosti, kolikor jih premore naša preprosta vas pod Gorjanci. Na prvem mestu je naša lepa cerkev s svojo zanimivo zgodovino in še posebno prelepimi rezbanimi oltarji, kakoršnih, kakor pripovedujejo, nisi mogli najti v celi stari Avstriji. Vsak si rad ogleda izvire naše dobre Težke vode, kakor se imenuje, s katero si ugašajo žejo naši vedno žejni Novomeščanji; potem šole, gostilne, gasilski dom, elektriko in drugo kar imajo, kakor se spodobi za faro kmetijskih ljudi. Vendar pa jim manjka Prosvetni dom in dokler ga ne bo, se bo poznala vrzel nesloge, siromaštva, nazadnjaštva, ali kar že hodi, kajti nek vzrok že mora biti, da ga še nimajo.

Zato rojaki, pomagajmo, da si ga sezidajo, saj bo tudi nam v ponos. Vedno je kateri šel v domovino, če ne za vedno, pa za kratko časa, na občisk, ter obiskal tudi našo prijazno vas in videl vse, kar imamo, s čimer se lahko ponasamo, dočim se s tem, česar nimamo, ne moremo ponasati. Vsak najmanjši dar bo dobrodošel in bo s hvaležnostjo sprejet ter bo pomagal graditi ta dom. Vsi ki boste kaj darovali ali nabrali v ta namen, pošljite na naslov: Slovensko Katoliško Izobraževalno društvo v Stopiškah, ali pa na me, da jaz pošljem skupno s tem, kar sem jaz nabrala v ta namen. Vem, da vas je v vsakem mestu nekaj in da se najde-

tak, ki bi lahko potrkal na srca drugih naših rojakov in zbral v ta namen par dolarjev v ta namen. Ne pustimo, da bi ta prošnja na nas postala glas vpiočega v puščavi. Pojdimo in žrtvujemo nekaj časa za našo rodno vas. Jaz sem šla po naši naselbini in priznati moram, da se nisem nadjala, da bi ljudje tako radi darovali za stari kraj. Posebno sem hvaležna tudi drugim rojakom, kot Stajercem, Primorcem, Belokranjcem ter drugim, ki so darovali, četudi ne vedo kje je ta kraj. Dosedaj so darovali sledeči:

Po \$2.00 družina L. Potočar, Rev. W. J. Setničar, Mrs. M. Starich, Mr. R. Repovsh, Mrs. R. Može, Mr. J. Kozek. — Po \$1.00 Družina J. Murn, J. Terskan, A. Murn, F. Ash, J. Vodisnik, F. Udovich, T. Verbnik, J. Mohar, M. Gornick, J. Bohte, A. Florijan, F. Kobe, T. Valenčich, F. Gregorich, J. Kole, A. Koshniz, T. Jerman, Krasa, A. Erste, F. Kern. Po 50c J. Schlosar, A. Godec, F. Redovicevich, E. Banko, F. Skok, M. Senika, F. Arh, M. Vindisman, -M. Kapac, T. Grze, M. Gazvoda, F. Knafelc, M. Madle, L. Lah, A. Kastelic, M. Krhin.

Imena drugih darovalcev prihodnjič. — Najlepa hvala!

Mary Murn

1918 So. 69th St.

West Allis, Wis.

SLIKA IZ DALMACIJE

"Nova Doba," ki izhaja v Splitu, objavlja romantičen opis jesenskega sejskega dne "Ružarice" v Doljnem Kaštelu, kjer da so pili in jedli "kukur da na svetu nikjer ni nič hudega." Vse je bilo "kakor da vsak hoče zapraviti čim več denarja." Stari ljudje da pripovedujejo, "v Doljnem Kaštelu na "Ružarici" se nikdar niso spekli toliko janjev kakor letos." List objavlja tudi statistiko o obisku, ter pravi, da je prišlo na Dolnji Kaštel nad 10.000 ljudi in so iz Splita vozile štiri posebne ladje. Prihajali so v avtobusih, avtomobilih, na kolesih in peš iz daljne okolice. In pili so in jedli, kakor da "nema nevoljne u svijetu." In kar je poglavito, pristavlja list, da ni bila "gospoda," marveč sami "malil ljudje." — Dalmatincem je treba zares čestitati.

ANEKDOTA

General Wrangel je poklical k sebi nekega oficirja v službeni zadevi.

Stari lisjak je imel bistre oči in je najprej premeril došleca od temena do pet. Vse na njem je bilo v redu, samo na škornjih je imel oficir drugačne ostroge, kakor je bilo predpisano po vojaškem reglementu. Zato je general določil oficirju 24 ur domačega zapora.

Oficir, ne bodi len, pogleda, kakšne ostroge nosi general Wrangel in ko vidi, da so njune ostroge popolnoma enake, si drzne to opomniti. General zaradi tega ni prišel niti najmanj v zadrego. Dejal je:

"Lepo od tebe, moj sin, da dobro vidiš. Torej dodajem tvojemu zaporu še 24 ur, da boš sedel za obadva 48 ur!"

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroke v Clevelandu

Cleveland, O. — Zadnje soboto sta se v cerkvi sv. Vida poročila Mr. Mathew Znidarsic, sin Mr. in Mrs. M. Znidarsic iz East 72nd Street in Miss Katherine Gestarich iz East 74th St. — Prav tako sta se v isti cerkvi poročila isti dan Miss Stephie Strauss iz Schaefer Ave., in Mr. Wm. Pushmayer iz Garden Ave. — V cerkvi Brezmadežnega Spočetja na Superior Ave. sta se zadnje soboto poročila Joseph Zaletel iz East 52. St. in Rose Losin iz East 55th St.

Poroka v Jolietu

Joliet, Ill. — Preteklo soboto 25. januarja sta se v tukajšnji cerkvi sv. Jožefa poročila Miss Olga Simonich iz 2233 N. Hickory St. Lockport, Ill. in Mr. Frank Ambrožič iz East 71st St., Cleveland, O. — Mladi par bo živel v Clevelandu, O. — Prijatelji jima žele obilo sreče!

Smrtna kosa na vzhodu

New York, N. Y. — Tukaj je na svojem stanovanju na 1st Ave. zadnji teden umrl rojak Anton Maglica, ki je bolehal dolgo časa na nadohi. Doma je bil blizu Voloske in je bil po poklicu kočijaž, ki je svoj čas v Voloski in Opatiji vozil najvišjo avstrijsko aristokracijo, kot nadvojvode, kneze, itd. Dočakal je precej lepo starost 73 let.

Nov grob v Clevelandu

Cleveland, O. — Pretekli teden v petek je tukaj umrla Mrs. Helen Lukanc, in sicer je v Glenville bolnišnici podlegla nevarni operaciji. Pokojna je bila doma iz Trebnjega na Dolnjemskem in njeno dekliško ime je bilo Helena Sila. V Ameriko je prišla pred 29. leti. Zapušča soproga, enega sina, pet hčera in dve sestri, katerih ena je v Rock Creek, O. in ena v Jugoslaviji. Pokopana je bila zadnji terek iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla.

Še ena poroka

Lorain, O. — Dne 21. tega meseca se je tu poročila obče znana in spoštovana Miss Helen Polutnik, sestra Miss Mary Polutnik, glavne urednice KSKJ., z ženinom John Kostyn. — Prijatelji jima iskreno častitajo!

Poroka

Cleveland, O. — V soboto 25. januarja sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Stephany Strauss, hčerka Mrs. Mary Strauss iz Schaefer Ave. in Mr. William Pushmayer iz Gordon Ave.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

MAGIČNI OGENJ

(130)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

THE WARRIORS SURGED FORWARD. ZALIM STEPPED BACK. HE PULLED OUT A MATCH AND STRUCK IT WITH HIS THUMBNAIL.

THE SAVAGES HALTED. "HE MAKES FIRE LEAP FROM HIS FINGERS!" ONE MURMURED BREATHLESSLY.

"TARZAN CAN NOT UNDO THIS MAGIC, NOR EQUAL IT!" THE ARAB PROCLAIMED. THE APE-MAN KNEW HE WAS BALKED.

"RETURN HOME," ZALIM ORDERED, "AND PREPARE ALL YOUR HUNTERS TO TRACK DOWN TARZAN'S ELEPHANTS."

Vojaki so stopili proti Zalimu naprej. Zalim se je umaknil, vzel v roko vzgalec in jo z nohtom palca prižgal.

Divjaki so obstali. "On napravi, da ogenj skoči iz njegovih prstov!" je eden divjakov rekel skoro brez sapa.

"Tarzan ne more razdejati tega magičnega ognja, niti takega napraviti!" je Arabec razglasil. Tarzan je vedel, da je ovrhan.

"Pojdite domov," je ukazal Zalim. "In pripravite vse svoje lovce, da gredo na Tarzaneve slone!"

V 3500 LETIH - SO SE LJUDJE 3200 LET VOJSKOVALI

Spet divja nova svetovna vojna. Ni še minulo četrto stoletje, ko so se narodi pobijali med seboj, čeprav so ves ta čas tudi vihrali Marsovi pra-pori; ni še minulo četrto stoletje, odkar se je končala zadnja svetovna vojna, pa se zopet svet stresa v bolesti in krvi. Ne pomagajo vsa mogoča prizadevanja raznih apostolov miru. Zato ne bo odveč, če pogledamo nazaj v svetovno zgodovino. Pregled je silno porazen in ob tem izgubljam vse zaupanje, da bi bilo kdaj boljše na zemlji.

Zadnjih 3500 let svetovne zgodovine, za katere je mogoče zbrati vsaj kolikor toliko točne podatke, je trajala vojna nič manj kot 3200 let, le pičlih 300 let je bil na zemlji mir. Med tem časom je bilo sklenjenih 8000 mirovnih pogodb, od katerih pa povprečno ni trajala nobena dalje do dve leti. Ali moremo biti potem še optimisti? Predvojna ženev-ska konvencija ter znamenita haško razsodišče sta sprejela prepoved uporabljanja pr. prepoved dum dum krogel, prepoved strupenih plinov itd. Paragraf 171 versajske pogodbe je prepovedal tudi uporabo strupenih plinov, a ko jih je hotela konferenca v Washingtonu l. 1922. sploh obvezno izločiti iz vseh bodočih vojn, je doživela popoln neuspeh.

Mednarodna organizacija "Rdečega križa" je l. 1925 posredovala pri vseh vladah, da bi ratificirale te sklepe, da pa niso prišli, kot do tega, da naj se prebivalstvo iz ogroženih krajev prej izseli. Konferenci l. 1928. v Bruslju ter l. 1929. v Rimu nista rodili nobenega uspeha.

Ostane nam samo grozotna statistika. Bilanca pretekle vojne je sledeča: vsakih 5 sekund pade ena žrtev in to se ponavlja dolga štiri leta! Vsa ko minuto 12 mrtvih! In to v 3500 letih — so se ljudje 3200 let vojskovali 24 štiri leta! Krste padlih borci bi segale položene ena za drugo od Pariza do Vladivostoka v vzhodni azijski Rusiji.

KADAR PODMORNICA NAPADA

V oddelku za posadko je le nekaj zlozljivih postelj, miza in stoli. Miza čestokrat nadomestila posteljo, kajti kdor ni-ma posla, mora ležati, da pona-rabi čim manj zraka. Nadaljn-ja ozka soba ima ponosen na-pis: soba za častnike. Na levi strani so zopet pipe in ventili, na desni pa je nekaj zlozljivi-vih postelj. Dve, tri postelje so vedno pokrite z mapami in zemljevidi. Tudi oficirji žive po načelu "toplo postelje," kar pomeni da tisti, ki koga za-menja v službi, leže na toplo posteljo. To je tovariško.

Se zelo važnega dela pod-mornice vam nisem opisal: to je oddelek za torpeda. Tu le-že 4 torpeda v ceveh, katerih zadnji deli imajo komplicira-ne priprave za streljanje.

Celokupna notranjost pod-mornice je tako komplicirana, da mora postati tudi mornar na podmornici stroj. Vsak član posadke pozna vse tajnosti podmornice, kajti to so izbrani ljudje.

Poročnik, tretji oficir in ne-ki mornar so menda že stotič pregledali torpeda in cevi, kaj-ti rabili jih bodo vsak trenu-tek. Velika nesreča bi bila, če bi torpedo zgrešil svoj cilj. En sam torpedo stane 2000 funtov in tudi sovražnik bi podmorni-co odkril. Vse je v redu.

"Cevi in torpeda so v redu, gospod kapitan!"

Pa pustimo to pošastno mrtvo-letno, naj koraka mimo nas! Po dvajset bi jih šlo v eni vrsti toči in dneve mimo nas! Ta dolga in široka procesija v dvajsetostopih bi šla mimo nas ves mesec! Vse žrtve zad-nje svetovne vojne! Ne šteje-mo pa vseh posrednih žrtev v zaledju!

Splošno naziranje je danes: vojna je nepotrebno zlo! Pa vendar so pospešili oboroževa-nje, pa vendar je tu nova voj-na, še strašnejša od zadnje! Treba in tudi skrajni čas je, da človeštvo z naziranjem "o potrebnem vojnem zlu" teme-ljito obračuna. Danes se ded-nost duševne obremenjenosti vedno bolj zanikuje. Kajti če bi absolutno priznali to ded-nost, bi zanikali s tem mož-nost vsakega zboljšanja. Bi za-nikali tudi vsako dobro vzgo-jo.

Krivdo za svetovno klanje nosi vsaj delno sleherni od nas v sebi! Ali še niso v nas samih umrle vse težnje po maščeva-nju? Ali še niso izginile iz iz-ložb vse nesrečne vojne igrač-ke? Kaj še vedno zlo. Res je pa vojna je prepovedani greh človeštva! Pokojni Masaryk je rad trdil, da bo tedaj izbruhn-tila nova vojna, čim se bodo narodi prenehali oboroževati. Narodi se niso prenehali obo-roževati, še pozastropjamo mlado dušo z raznimi topiči, puškami, sabljicami, tanki itd. Kar vzgajamo, to bomo imeli!

Pravico upodabljamo kot žensko z zavezanimi očmi s tehtnico v roki, na tehtnici le-ži meč. Tipična slika naših dni! Ženska šlepa za vse do-bro, šlepa za grozote vojne! Meč predstavlja golo nasilje, je vojskujoči svet; a druga stran prazne skodelice na tej tehtnici je pravo brez moči! Je pač prizadevanje ženevske-ga društva narodov. — Prava harmonija tega obojega je pa in ostane večno vprašanje vse-ga človeštva. To pa vse dotlej, da zginijo z naše zemlje sle-herne imperialistične težnje celote in posameznika. To bo pa menda le tedaj, ko člove-štva sploh na svetu — ne bo več!

"Hvala! številka ena!" Ka-pitan je pogledal na svojo uro. "Da! Nekaj se čuje na hi-dron!"

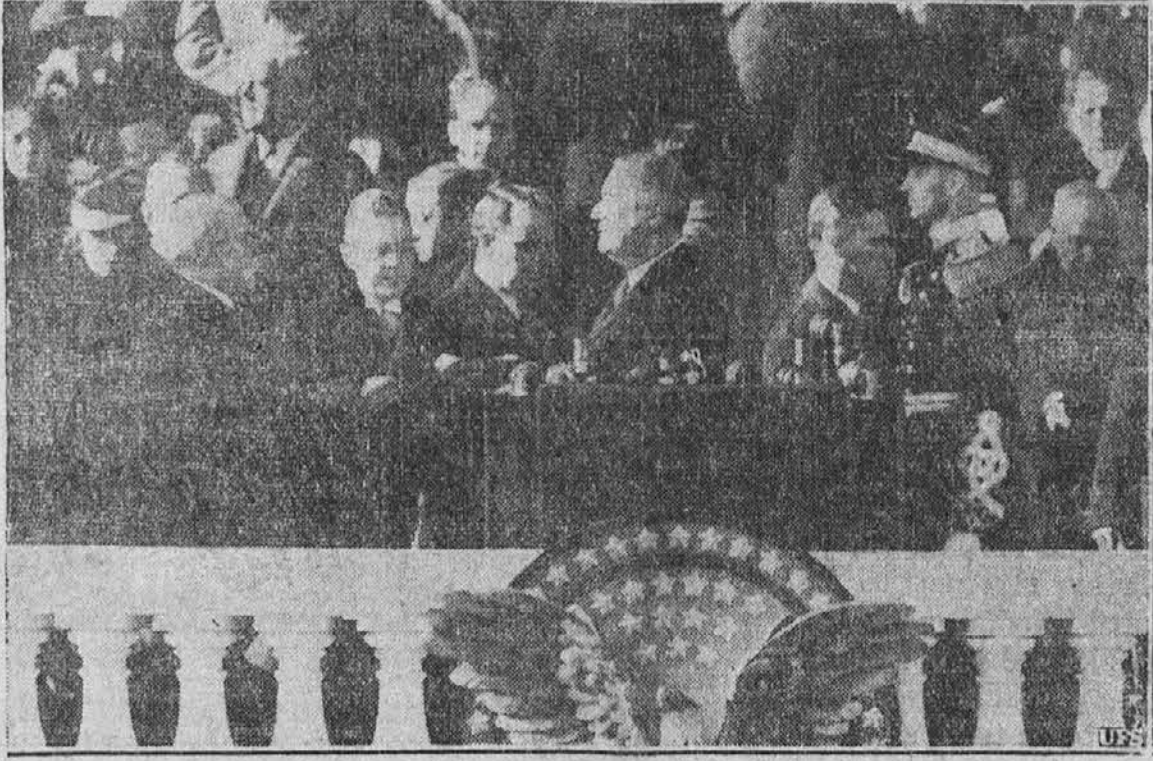
"Dvignite počasi podmorni-co na globino 70 stopinj!" Motorji so zarenčali, dolg, črn kazalec za merjenje globine se je vidoma pomikal nazaj. S skrbjo so ga mornarji gledali, toda brez strahu. Imeli smo enb samo skrb: izogniti so se morali usodni napaki, da se

PODPREDSEDNIK ZAPRISEŽEN

Novi podpredsednik Zed. držav, Henry A. Wallace (na levi), ko je bil zaprišežen v svoj urad od prejšnjega podpredsednika Garnerja.

ZGODOVINSKI TRENOTEK TRETJE INAVGURACIJE

F. D. Roosevelt je prvi ameriški predsednik, ki se je obrznil na svojem mestu za tretji termin. Slika ga kaže, ko je 20. januarja bil zaprišežen od načelnika vrhovnega sodišča, Hughesa (na levi).

namreč sunkoma ne dvignejo na površino.

"Trideset stopinj!" Periskop gor "Ze se je približal periskop in odprtina za gledanje je bila na desnem očesu. Sivozelena morská voda je postala vedno svetlejša.

"Stoj!" Vodene kapljice so se razredile in kapitan je že gledal površino morja. Samo 20 cm je bil periskop nad površino in podmornica je plula tako počasi, da je bila brazda na morju neopazna. Samo nekaj sekund in padlo je pove-lje: "Spustite periskop!"

Odmaknil se je od perisko-pa in izdal nešteto povelj: "V desno za 40 stopinj! Desni motor z vsó silo, levi počasi! Pripravite torpedo! Vse se je v hipu izvršilo.

"Križarka v spremstvu rušilcev. Nahajamo se v 20 oglu z ozirom na njeno desno stran. Oddaljeni smo 6000 stopinj. Dajte podmornici brzino 18 vozlov!"

Ponovno je prišel k perisko-pu in vse oči posadke so bile uprte vanj. V očeh se mu je začrtala slika, ki jo je gledal le dve sekundi. Rad bi še gle-dal, toda podmornica hiti in brazda bi se poznala. Brzina pa mora biti, zlasti pa brzina v odločnosti.

"Ustavite oba motorja! Men-jajte smer! Globina 30 stopinj!" Popolen molk, le motorji lajajo vedno počasne-je... Podmornica skoraj stoji.

"Dvignite počasi periskop!" Kapitan bulji v periskop. Posadka ga nemo gleda — odigrava se drama...

"Ustavite periskop!" — le malo je gledal.

"Spustite!" Velika bronasta cev je skoraj padla. Njen tan-ki rob je bil na površini le hip in dovolj je bilo. Moralo je biti dovolj!

"Poglejte k cevem!" Še ne-kaj nemih pogledov, še malo razmišljanja. V duhu je že štel sekunde: če vzdigne peri-skop prekasno, je za vedno izgubljena prilika, če se pre-nagli, bo morda opažen in izgubljen. Odločil se je: "Počasi dvignite periskop!"

Roke je vtaknil v žep, da ga skušnjava ne zmoti in ne dvig-ne preveč.

"Dovolj! Doli periskop!" Šamo hipec je gledal in dovolj je videl: kapitanski most so-vražne križarke točno v sredi-šću periskopa!

"Zažgi!" Povelje je odjeknilo po vsej podmornici, ki se je stresla, ko je prvi torpedo izlezel, nalah-ko žvižgajoč. Takoj za njem je izlezel še drugi...

"Spustite periskop! Oba motorja s polno brzino! Se ni-že v desno!" Podmornica je dvignila rep in globoko poton-ila. Silna eksplozija: prvi torpedo je udaril v cilj. Nekaj članov posadke je pokazalo zobe, eden pa se je celo na-smejal... Čeprav so bili glo-boko pod vodo, so slišali nad seboj rušilcev propeler. Hotel jih je ujeti, pa so ušli. Toda rušilec ima globinske bombe. Takrat pa se je podmornica nagnila v stran zaradi silne eksplozije. Električna je ugas-nila, varovalke so zgorale. Podvodne bombe so bile že blizu.

Z žepnimi lučmi so stekli mornarji k aparatom. Druga, tretja bomba, toda ta je že dalje. Kazalci kažejo 100 stopinj globine.

"150 stopinj! 200 stopinj ji-dajte!" Kapitan govori mirno, kakor da je na manevrih v domačih vodah...

"Številka ena! Poglejte kakšno škodo so nam napravili!" Podmornica je bila 200 stop. globoko.

"Voda vdira v podmornico na nekaterih mestih, a ni nevarnosti!"

"Dobro!" Toda nova eks-plozija v bližini je pokazala, da rušilci iščejo. "Položaj je resen — poslužimo se preva-re!"

200 stopinj nad podmorni-co so rušilci opazili na površini zračne mehurčke, ki so prihajali iz podmornice. Čaka-li so in gledali! Takrat se je na površini pojavil še bencin iz rezervnega tanka št. 6 in je napravil masten madež, ki se je stalno širil.

Radijske postaje na rušilcih so javljale na vse strani novi-co... Rušilci so odpluli.

V globini pa se je podmor-nica oddaljevala od kraja na-pada in se je namestila na morskem dnu, da si odpomre. Pred mrakom se ne sme poja-viti na površini, da bi znova napolnila akumulatorje in spo-ročila svetu po radio-telegra-fu, da je potopila križarko. Mornarji so legali k počitku 200 stopinj pod gladino.

(Iz franc. Edo U.)

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

POŽRTOVALNOST ANGLEŠKE UČITELJICE

Mlada miss Peggy Prince, stara dvaindvajset let, je bila pred kratkim odlikovana s ko-lajno za državljanske zasluge. V veliki nevarnosti za svo-je lastno življenje je rešila ne-kega angleškega letalca iz morskih valov. Rešeni letalec je padel v morje; njegovo le-talo je namreč sovražnik se-strelil.

Peggy Prince je učiteljica na neki šoli v Dymchurchu, v Kentu. Neko noč je zaslišala močno trkanje na vrata. Od-prla je in pred hišo je stal vojak, ki jo je prosil, naj mu posodi čoln. Hotel je rešiti letalce, ki so padli v morje.

Mlada učiteljica ni dolgo pomišljala, temveč je šla kar v nočni obleki hitro z vojakom do obale, kjer se je ponudila, da bo sama pomagala pri iska-

nju ponesrečenih letalcev. Vo-jak tudi ne bi znal sam voditi malega čolna.

Dolgo časa sta iskala po morju ponesrečence, a brez uspeha. Peggy Prince je na-zadnje izkrcala vojaka, ker je ta mislil, da je vsako iskanje zaman.

Junaska in požrtvovalna učiteljica pa ni izgubila upanja, ča se ji posreči najti ponesre-čence in jih je dobri dve uri iskala po morju. Končno je opa-zal človeka, ki se je obupno boril z valovi. Potegnila ga je v svoj čoln. Od ponesrečen-ca je zvedela, da se je boril že več kot dve uri z valovi. Pogumno dekle je rešenega letalca povabila domov, kjer mu je postregla s toplim ča-jem. Za svojo požrtvovalnost je bila potem odlikovana z re-dom angleškega imperija.

PRVA LETALKA

Prva ženska, ki se je dvig-nila z letalom v zrak, je bila Američanka Mrs. Edith Druce. To se je zgodilo leta 1908 v francoskem mestu Le Mans. Mrs. Druce je tvegala prvi ženski polet na majhnem lese-nem letalu tvrdke Wright, ene prvih letalskih tovarn na sve-tu. Vodil ga je lastnik Wilbur Wright sam. Letalo se je ma-javo dvignilo z zemlje, se po-vzpelo do višine 100 metrov in je ostalo cele tri minute v zraku. Ko je pristalo, so priredili pogumni letalki navdušene o-ovacije. Njeno ime je bilo ob-javljeno v vseh časopisih, prvi ženski, ki se je dvignila z le-talom v zrak, je postala naj-prijubljenejša junakinja sve-ta.

Ni dolgo od tega, ko je pri-redila neka ameriška letalska družba letalski dan v Newyorku. Pri tej priliki se je spomnila prve letalke in jo je povabila na "spominski izlet."

Nudila ji je velikansko moder-no potniško letalo za polet nad Newyorkom. Mrs. Druce je va-bilo ljubeznivo in hvaležno sprejela. Ko je letalo krožilo nad nebotičniki, je postala na-enkrat zaskrbljena. Vsa ble-da je napisala na listek nekaj be-sed in jih izročila pilotu. To so bile besede prve junakinje zraka: "Ne prehitro, mladi mož, in ne previsoko!"

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo kato-liško časopisje.

PTIČE UČE GOVORITI

O italijanskih trgovcih s pti-cami in rejcih ptic pravijo, da imajo poseben talent, da nau-čijo ptice govorjenja. V res-nici izvirajo najzanimivejše živali te vrste iz Italije ali pa vsaj iz rok italijanskih stro-kovnjakov, ki uče ptiče govoriti. V novejšem času uporab-ljajo sicer drugod kot učilo če-dalje bolj gramofonske plošče in tako izgubljajo italijanski učitelji ptic tudi čedalje bolj svoj posebni položaj. Najbolj-še "govornice" so slej kakor prej papige in vrane, a tudi druge ptice se nauče nekoliko besed ali celih stavkov. Seve-da ni govora o tem, da bi ži-vali smisel besed, ki jih izgo-varjajo, tudi razumele. Sčasoma sicer lahko po izpolnitvi kakšne svoje želje sklepajo, da vsebuje stavke, ki ga izgo-vore, določeno vprašanje, a to je bolj stvar privajenosti, ne-go pa umevanja.

VOJAŠKO GLEDALIŠČE V RUSIJI

Po zgledu nekaterih držav, ki se med vojno brigajo tudi za umetniške ustanove, je so-vjetska vlada sklenila, da bo nudila od časa do časa svojim vojakom in mornarjem nekoli-ko umetniškega užitka. Osnova-la bo zaradi tega turneje gledaliških igralcev in pevcev po vojaških taboriščih. Stvar se že prakticira in tako je po-kazalo gostovanje umetniške družine Gorki med vojaštvom velik uspeh. Družina "Gorki" je že l. 1922. z velikim uspe-hom dajala predstave za vo-jake pod ravnateljstvom igral-ca Ivana Moskvina.

"MODERNA" OTROŠKA IGRA

Francoski otroci so si izmi-slili novo igro. Igrajo se "be-gunec." Vse, kar so videli spom-ladi in poleti, sedaj ponav-ljajo v igri: vzamejo otroške vozčke, zavijajo odeje, zglav-nike, rjuhe, obleke, vse nalože na voz, ves tovor pritrdi z vr-vico in se podajo na "daljno pot... Bilo bi res težko iznaj-ti sodobnejšo igro. Toda komu ne krvavi srce pri misli na u-sodo nedolžnih otrok, ki žive v tako žalostnih in grozotnih časih, da najde še v njih nezavestno celo snov za svoje igre.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

NAJVEČ IN NAJBOLJŠO ZABAVO VAM DA

RCA Victrola
kombiniran aparat
Console Model V-170
RADIO IN VICTROLA SKUPAJ

RCA VICTROLA V-170 je izde-lana jako lično v zelo popularnem modernem tipu. Predstavlja krasen komad pohištva. RCA Victrola je kombinacija Radio in gramofonski aparat, ki igra avtomatično 10 in 12 palčne plošče, ki jih aparat sam spre-minja, jih avtomatično nasaja na apar-at. Radio je močan, da dobiče z njim vse domače in tujezemske radio pro-grame iz tujih dežel. Ima šest močnih RCA Victor tubov, avtomatično elek-trično uglaševanje. Antena je vklju-čena v aparat. Velikost 33 1/2 inčev visok, 29 1/2 dolg in 16 1/2 širok.

STANE:
\$89.95

Za vaš stari radio dovolimo zelo visok popust. Z vsakim aparatom dovolimo še posebej pet gramofonskih plošč, kakoršne si kdo izbere.

Pridite in oglejte si ta kombiniran aparat.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

ZVEZE S STARIM KRAJEM

so zdaj bolj neredne. Navadna pošta s parniki vzame včasih me-sece, da pride na svoje mesto. Hitrejša je zračna pošta, ki stane za navadno pismo 30c. Pa tudi ta potuje neredno, včasih pride skozi od dva do tri tedne, včasih je kje zadržana, ali čaka na le-talo in tudi zakasni. Kar se tiče pošiljanja denarja v Jugoslavijo je za enkrat najbolj priporočljivo poslati po kablu brzjavno. To sicer stane 1 dolar ekstra, a je dostavljeno od pet do deset ali dva-najst dni.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za \$2.20.....100 Din	Za \$11.00..... 600 Din
Za \$4.00.....200 Din	Za \$12.75..... 700 Din
Za \$5.75.....300 Din	Za \$14.50..... 800 Din
Za \$7.50.....400 Din	Za \$16.25..... 900 Din
Za \$9.00.....500 Din	Za \$17.50.....1000 Din

Pri višjih zneskih poseben popust. Pošiljatelje prosimo, da nakazujejo svoje pošiljate v ravnih svotah v dinarjih, ravne pa sto in se poslužujejo zgorajšnjih cen.—Zgorajšnje cene veljajo za pošiljate po zračni pošti. Za BRZOJAVNA nakazila dodajte k vsaki pošiljati \$1.00.

CENE LIRAM:

Za \$4.85.....100 lir	Za \$9.20.....200 lir
Za \$21.75.....500 lir	

Pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

"Ljubezen, ki ubija"

— ROMAN —

P. Bourget:

To je bilo najbolj opaziti, glede glasbe. Oče je rad videl, da je mati zvečer, ko smo bili sami, igrala kaj na klavir. Odkar je Termond začel zahajati v hišo tako pogosto, je igrala vedno samo tiste pesmi, ki so ugajale njemu.

Družba, s katero je občevala prej moja mati, je bila popolnoma drugačna kakor očetova, ki je zdej živela v njej. Prej je bila vajena najboljših krogov, v katere je oče le redkokdaj zašel. Njegova družba je bila skromnejša. Da se materi ni tožilo po prejšnji, je bilo vzrok samo to, ker je pri novih prijateljih, ki so bili skromnejši od prvih, šele prihajala njena velika lepota do popolne veljave.

Termond ji je s svojo navzočnostjo vzbujal spomine na preteklost in na družbo, ki se je včasih v njej gibala.

Oče je videl, kako se mati dolgočasi v svojem salonu. Polagoma je prav v vsaki stvari, vsakem dejanju opazil skriti vpliv Termonda.

Molčal je kljub vsemu. V njem sta se borili ljubosumnost in bojazen, ki ga je navdajala pred ženo. Čim bolj je bil nesrečen, tem bolj je postajal občutljiv. A svojih bolečin in skrbi ni znal in ni mogel pokazati njej, ki jih je zakrivala. Nekateri ljudi navdaja trpljenje s pogumom in jih dela močne, drugim pa vzame še zadnje sile in še tisto malo odločnosti, kar so je imeli v sreči. Moj oče je bil že tak.

Vedno in vedno se je izpraševal: "Kaj naj storim?"

Čim bolj je iskal in razmišljal, tem manj je vedel, pri čem je. Saj bi zahteval, naj mu ona vse pojasni, kako in kaj. Toda videl je, da ji ne more pravzaprav nič pravega in določnega očitati. Če pa človek samo sumi in slutiti, pač ne more iz sumničenj in sumenj sestaviti obtožbe.

V naslednjih pismih je govoril, da nič več ne dvomi o tem ali ga žena ljubi in ali mu je zvesta. Morda ni bil sam pri sebi do dna prepričan o tem, kar je trdil v pismih. A kljub temu je prosil teto, naj zaradi tega njegovega sumničanja prav nič manj ne ljubi in spoštuje njegove žene. Prosil jo je, naj ji nikar ne pravi o dvomih, ki so ga mučili in ki se jih je sramoval, kadar se je spomnil nanje.

Očitati si je svoje lastne napake. Dolžil je samega sebe, da ni bil dovolj nežen do žene in da je ni znal ljubiti, tako, kakor bi bilo prav. To so bila žalostna razodetja iz dna njegove duše! Opisoval je prizore, ki so se dogajali, kadar sta zvečer bila z ženo sama v salonu. Ona je sedela pri mizi in brala ob svetiljki.

Kaj je brala?

Brala je roman, ki ji ga je prinesel Termond. Brala je in zraven vsa raztresena brskala po laseh z zlatim nožem za papir, ki ji ga je podaril za rojstni dan — Termond. Vse je bilo Termondovo.

Oče je ob takih prilikah odložil list, ki ga je držal v rokah. Iskal je besedi, da bi ji povedal, kake muke ga navdajajo pri pogledu na vse to, da bi povedal vse to temu ljubemu bitju, ki mu je bilo tako daleč in že tako tuje, a ga je vendar še vedno tako silno ljubil. To ni bilo lahko, zakaj oče ni bil robot človek, ki bi brez treznega pomisleka vzrojil in zavpil nad ženo: "Ljubosumen sem" in kratkomalo zaprl

vrata človeku, ki je bil kriv vsega njegovega trpljenja.

Oče ni bil tak. Zato je rajši trpel, ko da bi storil kaj takega. Imel je dovolj moči in se je znal tako premagati, da je Termond kazal hladen obraz, da je z njim govoril le najpotrebnejše reči, da mu je stiskal roko s hladno vljudnostjo, ki ustvarja prepade med pravimi prijatelji.

Ni hotel, da bi prišlo med njim in med Termondom do kakega razburljivega prizora, ker je vedel, da bo za tem prizorom prišel prav tako buren ali pa še huji prizor z lastno ženo. Zato se je do Termonda držal, kar se je le dalo rezervirano in ga dražil z drobnim zbadanjem.

Vse to je očetovo trpljenje še pomnožilo, rekel bi, podesetorilo. Vedel je, da se žena in tisti človek, ki je bil zaradi njega ljubosumen, sestajata, da se lepo pogovarjata na njegovem lastnem domu, on pa se mora prav tiste ure ubadati z najpustejšim delom pod soncem. In vse dela samo zato, da bi imela ta žena, kar se da kraljevsko razkošje. Ona, ki ga ne bo nikdar, nikdar ljubila, čeprav je nosila njegovo ime, čeprav je mislil, da mu je zvesta.

Zadnje očetovo pismo se je končalo z besedami, ki dovolj kažejo, kako je bilo mojemu ubogemu očetu ob vsem tem hudo v srečo:

"Tako žalostno je čutiti, da si v lastni hiši odveč, da imaš ženo, ki je po vseh božjih in človeških postavah tvoja, ki ti daje vse, kar je njena dolžnost. Vse, samo srca ne. Srce pripada morda nekomu drugemu. Morda se ona niti tega ne zaveda, a je vendarle res. Vidiš, včasih doživljam strašne ure, ko si govorim, da sem majhen človek, da sem bojazljivec, da me žena ne mara, da ima nekoga drugega in da se oba norčujeta iz mojega neumnega zaupanja in iz moje slepe ljubezni... Nikar ne bodi huda name, draga sestra. To so grde in zoprne misli, preganjam jih, kar le morem in se zato zatekam k tebi. Za tebe vsaj vem, da sem ti vse na svetu."

To pismo je napisal prvo soboto v juniju leta 1864. Naslednji četrtek, čez kake štiri dni, je človek, ki je pisal to pismo, šel na sestanek, kjer ga je doletela zavrtna smrt. Ta smrt je dala njegovi vdovi priliko in možnost, da se poroči s pokojnikovim zahrbtnim prijateljem.

V meni je začela vstajati strašna misel. Položil sem očetovo pismo nazaj na peč in stisnil glavo med roke. Zmeda strašnih slik se je začela poditi po moji glavi. Čutil sem, kako se me je polasčala vročica.

To je bila strašna, nesrečna misel, ki ji ni bilo mogoče uiti.

Moja duša jo je slutila in bežala pred njo.

Ali je tudi teto mučila ta grozna sumnja? Ali je tudi ona prišla na misel, kdo bi utegnil biti očetov morilec?

V spominu so se mi obujala razna majhna dejanja, ki so kazala, da je tudi stro mojeg očeta obhajala misel, ki je mene popadla s tako silo zdaj, ko sem prebral očetova pisma. Mnogo čudnih dogodkov sem zdaj na mah razumel; prej si jih nisem znal nikakor razložiti.

(Dalje prih.)

JUBILEJNI Maršal ali kraljica?

Da bo letošnja jubilejna kampanja nadyse zanimiva in da bo na njo ostal med nami tudi najlepši spomin, zato je vodstvo lista določilo tudi posebne jubilejne volitve, v katerih bomo izvolili JUBILEJNEGA MARŠALA ali JUBILEJNO KRALJICO vseh naročnikov zlatega jubilanta

"AMERIKANSKEGA SLOVENCA"

Volitve bodo trajale od 1. februarja pa do 12. maja 1941.

1. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v času med 1. februarjem 1941 pa do 12. maja 1941 najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA ČASTNEGA JUBILEJNEGA MARŠALA vseh naročnikov "Amer. Slovenca".

Če ženska: ZA ČASTNO JUBILANTNO KRALJICO vseh naročnikov "Amer. Slovenca".

2. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v omenjenem času drugo najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA ČASTNEGA JUBILANTNEGA PODMARŠALA, v pomoč častnemu jubilentnemu maršalu ali jubilantni kraljici.

Če ženska: ZA PRVO ČASTNO JUBILANTNO PRINCEZINJO v pomoč jubilentnemu maršalu ali jubilantni kraljici.

3. Oni tekmeč ali tekmovalka, ki bo prejel(a) v omenjenem času tretje najvišje število glasov, bo izvoljen(a):

Če moški: ZA DRUGEGA ČASTNEGA PODMARŠALA v pomoč jubilentnemu maršalu ali jubilantni kraljici.

Če ženska: ZA DRUGO ČASTNO JUBILANTNO PRINCEZINJO v pomoč jubilentnemu maršalu, ali jubilantni kraljici.

POLEG ČASTNIH TITELNOV DOBIMO IZVOLJENI SE SLEDEČE NAGRADE:

Prvi glavni zmagovalca(ka) prejme častno jubilejno nagrado: **KRASNO ZMAGOSLAVNO JUBILEJNO POZLAČENO TROFEJO.**

Drugi glavni zmagovalca(ka) prejme kot častno jubilejno nagrado: **LEPO ZLATO URO.**

Tretji glavni zmagovalca(ka) prejme kot častno jubilejno nagrado: **KRASEN ZLAT PRSTAN.**

Poleg glavnih treh zmagovalcev, bodo izvoljeni TRIJE, ki bodo prejeli za prvimi tremi najvišjimi zmagovalci najvišje število glasov za JUBILEJNE SVETOVALCE.

Oni TRIJE, ki bodo izvoljeni za JUBILEJNE SVETOVALCE, bo prejel vsak izmed njih **KRASNO SPOMINSKO ZLATO JUBILEJNO MEDALJO.**

Tako bo v tej kampanji šest glavnih jubilejnih zmagovalcev. Nagrade se bodo razdelile po končani kampanji in končanih volitvah.

PRAVILA ZA TE VOLITVE IN TEKMO SO:

- Kandidat za to tekmo postane lahko vsaka oseba moški ali ženska, bodisi, da se prikladi sam(a), ali ga(jo) nominira kdo drugi. Od te pravice so izključeni samo oni, ki so vposleni v Upravi, uradništvu ali tiskarni Amer. Slovenca.
- Pogoji za nominacijo ali priklajenje kandidatov so:
 - a) za priklajenjem ali z nominacijo se mora poslati najmanj enega novega naročnika za list "Amer. Slovenec" z naplačilom naročnine;
 - b) tako priklajen, ali po drugem nominiran popularni kandidat se objavi v listu.

POSEBNOST V LETOŠNJIH JUBILEJNIH VOLITVAH SO IMENOVALNI (NOMINACIJSKI) GLASOVI:

TO JE: da vsak, ki pošlje Upravi lista novo naročnino in nominira kandidata ima poleg tega, kolikor glasov je deležen vsak za naročnino plačan dolar, še sam takozvani imenovani ali (nominacijski) glas, ki šte 20.000 GLASOV DO DNEVA 31. MARCA 1941. — Po tem dnevu OD 1. APRILA PA DO 12. MAJA 1941, to je do zaključka kampanje, pa imenovani (nominacijski) glas pade za polovico v številu in šteje samo 10.000 GLASOV. To je zelo važno in naj tega določila noben ne prezre.

OSTALO GLASOVANJE PA SE VRŠI PO SLEDEČEM REDU:

1941. — Veljavnost in število glasov je razdeljena v DVE DOBI, kakor sledi:
 - a) Glasovi se štejejo po Upravi "Amer. Slovenca" prejetem denarju za naročnino za list in sicer:
 - b) V dobi od 1. febr. 1941 do 31. marca 1941 šteje vsak dolar, ki se plača na račun, poravnave ali obnovitve STARE NAROČNINE 1000 (tisoč) glasov. Vsak dolar, ki se plača v tej prvi dobi za NOVE NAROČNIKE, šteje 10.000 (deset tisoč) glasov.
 - c) V drugi dobi začeni 1. aprila 1941, pa do konca kampanje 12. maja 1941, se število glasov za vsak za naročnino plačan dolar zmanjša za polovico manj od števila v prvi dobi in sicer šteje vsak dolar, ki se plača v tej drugi dobi na račun poravnave ali obnovitve STARE NAROČNINE 500 (pet sto) glasov. Vsak dolar, ki se plača v tej drugi dobi za NOVE NAROČNINE šteje 5.000 (pet tisoč) glasov.
 - d) Novim naročnikom se smatrajo samo taki, ki zadnjih 6 (šest) mesecev od dneva, ko prejme Uprava za nje naročnino, niso bili naročniki na list.
 - e) Novim naročnikom se ne smatrajo taki slučajji, n. pr. da bi se listu odpovedal mož in bi se žena naročila, ali obratno. To je, da bi se enemu list ustavil in naslovil na drugega. Dovoljeno pa je, če se želi naročiti mož zase in žena zase in da oba prejmeta vsak svoj list. Isto velja za sinove in hčere v eni in isti družini, na enem in istem naslovu.
 - f) Vsak, ki pošilja naročnino, mora jasno omeniti, komu naklanja svoje glasove. Pravico do volitve ima vsak, ki pošilja naročnino.
 - g) Glasove se objavlja v listu.
 - h) Za slučaj, da se pripeti pri objavi glasov kaka napaka, sprejema list le to odgovornost, da objavi pravilno popravilo.
 - i) Vsakdo lahko prikladi ali nominira samega sebe ali kogarkoli drugega ter nakloni svoje glasove samemu sebi ali komurkoli drugemu.
 - j) Glasov, ki so enkrat objavljeni v listu se ne more prenesti v korist drugemu kandidatu; lahko pa jih vsak po želji nakloni komurkoli, dokler niso objavljeni.
 - k) V kakem morebitnem sporu med kandidati in agitatorji v tej kampanji ima končno in zadnje razsodbo Uprava lista.
 - l) Za slučaj, da dobita dva kandidata enako število glasov, dobita oba enake nagrade in titelne.

Pisano polje

J. M. Trunk

Nasha pomoč Angliji obstoji dozdaj večinoma še v tem, da nekaj pomagamo, ker nam na ta način Anglija pomaga do dolarjev. Naši brezposelni naj bi dobili posel, delo, in naši kapitalisti naj bi ne ubožali in morali morda celo še v purhaus. Imam izkušnje, ko je pomagal Rdeči križ, da bi si pomagali uslužbenci in imeli "a good time" pri plačah in bi bilo hudo prekerno, ker ni bilo dela, toraj nobenih plač.

Vsaka prava pomoč mora biti v nekih žrtvah, pri goli dobičkariji je pomoč najmanj umazana. Pri vsem tem pa je zopet vrlo dvomljivo, ali bi res ta "pomoč," ki naj bi pomagala bolj do dolarjev, res tudi pomagala v smeri dolarjev. Vsi dolarji in vsa tista dollarska pomoč v prvi svetovni vojski je ostala do danes na papirju, ker Anglija in razne druge države so tedaj dollarsko pomoč z veseljem sprejemale, ampak dolarjev niso dale in jih s prav malimi izjemami (Finska...) nočejo dati, ker dolarje same potrebujejo, da se morejo med seboj tepeti. Tako dela vsak dolžnik, ki prej pri nebu in zemlji zatruje, da bo vse pošteno in do zadnjega beliča poplačal.

Ker pa so Amerikanci le precej smart, kakor je te dni povedal celo Nemeec na radiju, so nekaj sklenili, da mora biti pri sedanjih pomoči "prej" denar (cash and carry). Well tudi pri tem je še sto luknj, in prav Angliji pri teh luknjah niso na glave padli. Upajmo, da bodo vsaj delavci dobili nekaj dolarjev pri mezdah. Če bo res tudi delavcem kaj pomagala ta dollarska pomoč, je zopet vprašanje, ko se svet suče po načelu: kakor došlo, tako prošlo. Ko jenja delo, je jenjalo prav vse.

Pa je še nekaj pri "pomoči" za Angleže. Omenil sem, da so se razmere tako zasukale, da se morajo zdaj Angleži sami boriti za svojo kožo. Grška pomoč v Albaniji je nekaj, pa gre Grkom bolj zase, in bile so vesti, da bi Grki sklenili mir, ako bi jim kazalo, in v takem slučaju pustili Angleže, da si sami pomagajo, kakor morejo in znajo. Politika je sment.

Dalje so se glasile tudi vesti, da bi tudi Angleži nekako poravnali, ako bi njim kazalo, in pustili Amerikance na ceditu, da sami pojedjo, kar so si podrobili s pomočjo Angležem. Vsaj vesti so bile vržene v našo javnost.

Pri vsem tem pa je nekaj vrlo značilno. Angleži, zdaj še z Grki vred, hudo mažejo Lahe in z Lahi malo le tudi Nemece. Mussolini sicer pravi in trdi, da so to le epizode, in kolikor so pri tem zadeti tudi Nemci, trdijo na vsa usta skoz Hitlerja tudi ti, da je vse to mazanje le začasno, in prepozno, prepozno celo, ako bi vsi Amerikanci osebno (po voljakih) prišli v Evropo, ne morda le z žakljem. Grozde je bilo lisjaku hudo kislo, ko ni

mogel do njega. Tako ali tako Vsekako se Angleži dobro držijo in tam v Afriki hudo mažejo. Nekaj zmag je na angleški strani. Izgleda, da nekaj vplivajo te angleške zmage na našo amerikansko javnost, kolikor gre za pomoč Angliji. Pomoč bi utegnila postati bolj in bolj počasna in manj bi je utegnili biti, ko izgleda, da bi utegnili Angleži sami zmagati. Morda bi, ampak žrtve bi bile le še velikanske. Naravno, ako skušajo tudi Angleži te žrtve kolikor toliko zmanjšati in jih nekaj potisniti na amerikanske rame. Kdor zna čitati med vrstami, lahko vidi, da pri nas krogi, ki so za brezpogojno pomoč Angliji, možnost zmage Anglije same zanikavajo, da oživijo amerikansko pomoč, ko bi ta postala bolj polževa, hladna, manj izdatna.

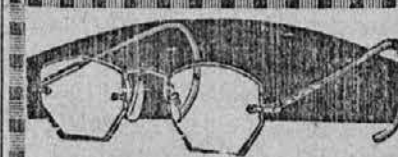
Ako gre za demokratične svoboščine, naj Amerika pomaga, kjer pa gre bolj za angleške imperialistične interese, pa ne bo nobene škode, če so Amerikanci manj navdušeni pri pomoči.

Tudi v Nemčiji so mnogi Nemci v škripcih in pri precepju, ako morejo izraziti kako mnenje. Tupatam naletimo na kako izražanje v inozemstvu. Usta tako, srce ne vedno tako. Pasje meso, zribano korenje, nič masla, svinjsko meso brez okusa, ker žrejo svinje le po miki... nič belega kruha, le črnega je menda še preveč. Tako ta ali oni Nemeec sam, ker ga strese pri črnem kruhu, ampak pri vsem tem pričakuje, da zmaga Nemčija na vsi fronti, le Hitler naj bi ne zmagal kaj povsod, v Evropi naj bi tako želi vsak Nemeec, pove ne vedno tako.

Vsak človek je nagnjen h kritiziranju in kritizira, ako mu osebno to in ono ne ugaja. Take vesti o težkočah je treba vrlo previdno sprejemati, ker so naravnost lahko tudi le gola propaganda, da omamijo nasprotnika.

Kdor je sam izkusil, ve, da je hudo, ko manjka tega in onega. Dokler ne trpi ravno potrebna prehrana, je sitno in nadležno, če ni masla, pa bi bilo le nekaj špeha, toraj maščobe. Pri kruhu pa menim, da je za Nemece prav dobro, ako imajo dosti črnega kruha, ker to je kruh, naš beli kruh je gnoj.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

SVOJI K SVOJIM!

Slovinci, slovenska društva in slovenska podjetja, naročajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, društva in druge, LIČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Tel. Canal 5544

Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois